

Bezpečně s internetem na základní škole

Miroslava Huclová, Václav Vrbík

Abstrakt: Článek dokumentuje výuku bezpečné práce s internetem a mobilním telefonem na základní škole. Je rozdělen na tři části. První část se zabývá začleněním daného tématu do RVP ZV a ŠVP konkrétní základní školy. Druhá část se zabývá kvalitativním šetřením, které bylo provedeno na základě dotazníků a rozhovorů s žáky před začátkem výuky a po skončení výuky. Třetí část popisuje výuku žáků, včetně použitých metod výuky. Uvádí odkazy na elektronické zdroje informací v této oblasti, které může pedagog využít při výuce. Závěrem je zhodnocena efektivnost výuky v této oblasti.

Klíčová slova: Internet, bezpečnost, RVP ZV, ŠVP, ICT, kvalitativní šetření.

Abstract: Article documenting the teaching of safe work with the Internet and mobile phone in elementary school. It is divided into three parts. The first part deals with the inclusion of the topic into the RVP ZV and ŠVP specific elementary school. The second part deals with the qualitative survey, which was based on questionnaires and interviews with students before teaching and after teaching. The third section describes the teaching of pupils, including teaching methods used. Lists links to electronic sources of information in this area that can be used in teacher education. Finally, it evaluated the effectiveness of teaching in this area.

Key words: Internet, security, RVP ZV, ŠVP and ICT, qualitative inquiry.

HUCLOVÁ, M., VRBÍK, V. 2011. Bezpečně s internetem na základní škole. *Arnica 2011, 2*, 33–38. Západočeská univerzita v Plzni, Plzeň. ISSN 1804-8366.

Rukopis došel 27. května 2011; byl přijat po recenzi 7. listopadu 2011.

Miroslava Huclová, *Katedra výpočetní a didaktické techniky, Fakulta pedagogická, Západočeská univerzita v Plzni, Klatovská tř. 51, Plzeň, 306 19; e-mail: huclovami@zs31.plzen-edu.cz*

Václav Vrbík, *Katedra výpočetní a didaktické techniky, Fakulta pedagogická, Západočeská univerzita v Plzni, Klatovská tř. 51, Plzeň, 306 19; e-mail: vrbik@kvd.zcu.cz*

Úvod

Bezpečná práce s internetem nebo mobilním telefonem je v současnosti velmi aktuální. Nebezpečím spojeným s elektronickou komunikací je vystaveno vysoké procento dětí. Článek dokumentuje možnosti výuky této problematiky na základní škole v předmětu informatika v šestém ročníku. Součástí článku je kvalitativní šetření vyhodnocené před výukou tohoto učiva a po ní. Šetření monitoruje, jak si žáci uvědomují nebezpečí před a po seznámení s problematikou bezpečnosti na internetu.

Začlenění učiva do Rámcového vzdělávacího plánu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a Školního vzdělávacího plánu (ŠVP)

Bezpečná práce s internetem se v RVP ZV zařazuje do vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – rozvíjet elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělání i v praktickém životě [8] str. 34. Učivo zásady bezpečnosti práce a základní způsoby komunikace rozvíjí u žáka: kompetence k učení

(orientuje se ve světě informací), kompetence k řešení problémů (umí řešit problémové situace a zpracovávat je s využitím výpočetní techniky), kompetence komunikativní (využije výpočetní techniku k vzájemné komunikaci s vrstevníky (v ČR, Evropské unii, zahraničních státech), kompetence občanské (respektuje pravidla práce s výpočetní technikou) a kompetence sociální a personální (podílí se na pravidlech práce s výpočetní technikou). Do učiva jsou realizována integrací tato průřezová témata: Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti.

Podle školních vzdělávacích programů začala výuka na základních školách ve školním roce 2007/2008. Školy zařadily výuku bezpečné práce s internetem do svých ŠVP (ve většině případů) do 5. ročníku vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, vzdělávací obsah Základy práce s počítačem a Vyhledávání informací a komunikace. Uvedený obsah je důležitou součástí informační gramotnosti. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky a dokáží zaujmout odpovědný, etický postoj k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích. Problematika bezpečné práce s internetem

se na základní škole vyučuje i ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost (Výchova k občanství), vzdělávací obsah Člověk ve společnosti a Stát a právo [1].

Provedené výzkumy o pohledu žáků k bezpečnému internetu

UK v Praze, Fakulta sociálních věd provedla v roce 2008 výzkum „Češky a Češi v kyberprostoru“ v rámci projektu World Internet Project (2005-2008). Pro mládež byla provedena dvě šetření, „Pocit bezpečí“ a „ISR2D“. V tomto šetření byla u 14–16letých žáků a studentů v ČR zjišťována míra obav z kriminality včetně některých deliktů v kyberprostoru (viry, hacking, phishing), dále míra viktimizace a podílu na této trestné činnosti. Doplnkově bylo též sledováno, zda mladí lidé považují určitá jednání za trestná (viry, phishing, hacking, sdílení souborů) a zda by v případě, že by o této činnosti věděli, nahlásili činnost Policii ČR. Při posuzování trestnosti činů největší procento žáků a studentů (cca 90 %) považuje za trestný phishing, následovaný hackingem, naopak sdílení a vypalování hudby a videa spíše za trestné nepovažují (jen necelých 40 %). Největší obavy mají dle svých slov z virů a spyware (40 % resp. se obává velice nebo aspoň trochu), naopak obavy z phishingu a hackingu jsou spíše sporadické (26 % resp. 19 %). Důvod, proč se mladí bojí spíše virů než phishingu a hackingu, plyne zřejmě z reálné zkušenosti s těmito typy útoků. Zatímco viry či spyware zažívá téměř každý uživatel, hacking je zatím spíše neznámý a phishing byl v době šetření (leden 2008) také spíše vzácným jevem. Náctiletí byli dále tázáni, zda by v případě, že by se stali svědky určitých deliktů, nahlásili toto Policii ČR. V případě phishingu projevily ochotu nahlásit věc Policii zhruba dvě třetiny náctiletých, u hackingu 40 % a v případě sdílení souborů 5 % [11].

Metodika

Kvalitativní šetření bylo provedeno na základě vstupních a výstupních dotazníků, které žáci vyplnili před začátkem a po začátku výuky. Otázky v dotazníku jsou přizpůsobeny žákům 6. ročníku základní školy. Byly formulovány stručně a jednoznačně, každá otázka byla žákům opakovaně vysvětlena. Cíl vstupního dotazníku byl motivační a měl navodit diskusi nad daným učivem. V dotazníku je uvedeno tykání (zavedený standard základní školy). Na základě odpovědí žáků na dané otázky byl s žáky veden nestandardizovaný individuální a skupinový rozhovor. Odpovědi žáků byly zapsány a analyzovány. V průběhu výuky vyučující připomínal žákům jejich odpovědi z úvodního

dotazníku a zaznamenával posun jejich myšlení a získaných znalostí. Procentuální vyjádření odpovědí žáků jednotlivých tříd bylo zaznamenáno do tabulek a doplněno komentářem.

Cíle kvalitativního šetření

Cílem šetření bylo zjištění míry obav nebezpečí spojených s elektronickou komunikací u žáků základní školy. Šetření proběhlo před výukou učiva v předmětu informatika a po skončení výuky stejného učiva ve stejném předmětu.

Charakteristika tříd

Výuky se zúčastnilo celkem 43 žáků ve třech třídách. Třídy 6. A (14 žáků), 6. B (15 žáků), 6. C (14 žáků). Třídy se na tuto výuku dělí na dvě stejné, různorodé skupiny žáků. Výuka je realizována v povinném předmětu informatika. Časová dotace pro uvedené učivo je tři vyučovací hodiny. Předmět informatika měli žáci základní školy prvním rokem s časovou dotací jedné hodiny týdně. Každý žák měl při výuce k dispozici vlastní počítač. V předchozích ročnících se někteří žáci zúčastňovali kroužků informatiky, kde se učili ovládat informační a komunikační techniku. Šetření probíhalo na klasické sídlištní škole v Plzni s kapacitou 700 žáků. Vybavení informačními a komunikačními technologiemi (ICT) v této škole je nadstandardní. Výuka probíhala podle ŠVP „Škola pro 21. století“ [4].

Poznámka: Výuka probíhala v 6. ročníku, protože tento ročník v předchozím roce (5. ročníku) neměl zařazenu výuku informatiky (žáci se učili podle vzdělávacího programu 16847/96-2, Základní škola).

Dotazník 1

Dotazník 1 k bezpečné práci s internetem žáci vyplnili před začátkem výuky vzdělávacího obsahu Vyhledávání informací a komunikace – vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Otázky z dotazníku vycházely z předchozích zkušeností s výukou tohoto učiva ve stejném ročníku. Žáci odpovídali na níže uvedené otázky. Odpovědi byly voleny ve formě ano/ne. Po vypracování dotazníku následovala skupinová a individuální diskuse s žáky o jejich odpovědích.

Dotazník 1 – otázky

Otázka 1. Používáš každodenně při práci s počítačem nebo mobilním telefonem internet?

Otázka 2. Slyšel(a) jsi od rodičů, učitelů nebo z televize o možných rizicích práce s internetem nebo mobilním telefonem?

Otázka 3. Myslíš si, že při práci s internetem nebo mobilním telefonem ti hrozí nějaké riziko?

Otázka 4. Poskytl(a) bys při komunikaci prostřednictvím internetu spolužákovi kontakt, nebo si s ním sjednal(a) schůzku?

Otázka 5. Chceš se dozvědět v následujících hodinách nové informace o této problematice?

Souhrnné výsledky Dotazníku 1 vyjádřené v procentech jsou uvedeny v tab. 1. v závěru článku.

Dotazník 1 – vyhodnocení

Otázka 1. 51 % žáků již má zkušenosti s každodenní prací s internetem nebo mobilním telefonem (používají internet doma nebo ve škole).

Otázka 2. 28 % žáků již slyšelo o rizicích práce s internetem nebo mobilním telefonem (po diskusi s žáky vyplynulo, že nejvíce z televize).

Otázka 3. 12 % žáků si uvědomuje možné riziko práce s internetem nebo mobilním telefonem (nejčastěji hovoří o stránkách se sexuální tematikou).

Otázka 4. 86 % žáků by poslalo kontakt spolužákovi přes internet (při diskusi tvrdí, že při komunikaci určitě poznají, že je to jejich spolužák, popřípadě vrstevník).

Otázka 5. 26 % žáků se chce dozvědět něco nového (ostatní žáci se domnívají, že je toto téma ne důležitá, neví co od toho očekávat, považují ho za zbytečné).

Dotazník 1 – analýza

Z odpovědí vyplynulo, že většina žáků si riziko práce s internetem a mobilním telefonem neuvědomuje – neumí ho definovat a ani si nebezpečí neumí představit. Kusé informace mají z televize. V této oblasti neví, co a proč by se měli učit.

Průběh výuky

Vypracování Dotazníku 1 bylo vhodnou motivací k začátku výuky o bezpečnosti internetu. Slovní metodou (rozhovor, diskuse, brainstorming) se žáci vyjadřovali k danému učivu. Metoda názorně-demonstrační byla uplatněna při zhlédnutí filmu z projektu Seznam se bezpečně, zde si uvědomili reálné nebezpečí. Film je volně ke stažení na stejnojmenných stránkách [10]. Je určen pro věkovou hranici žáků 12–16 let a získal akreditaci od MŠMT ČR. Ve třech příbězích ukáže odvrácenou tvář internetu (někdy pro žáky až drasticky a otevřeně hovoří o případech, které se ve skutečnosti staly). Cílem filmu je upozornit na nebezpečí skrytá za nejrůznějšími identitami na internetu a naučit řešit situace, do kterých se mohou děti dostat. V jednotlivých příbězích jsou zaznamenána rizika anonymního

seznamování – příběh Andrey, která byla na schůzce naslepo znásilněna, nebo příběh malé Moniky, která si dopisovala s pedofilem. Co vše se může stát, pokud děti poskytnou své nahé fotografie, jaké to je být vydírán [10].

Výuka pokračovala praktickou metodou práce s výpočetní technikou. Žáci s pomocí učitele vyhledávali Listinu dětských práv. Pro tuto problémovou úlohu využili webové stránky Nadace Naše dítě [7]. Nadace podporuje celorepublikový projekt nazvaný Bezpečný internet dětem. Na stránkách nadace je uvedeno desatero pro školáky a Listina dětských práv na internetu.

Dalším pomocníkem při následném dialogu o bezpečném internetu bylo České Národní centrum bezpečnějšího internetu – projekt Saferinternet.cz [9]. Tento projekt je podporován Evropskou komisí. Pomocí stránek se žáci seznámili se slovníkem bezpečného internetu, zákony a pravidly, v sekci ke stažení lze využít Rodinný balíček o internetové bezpečnosti. Žáci si s pomocí těchto stránek uvědomili, že bezpečné využívání ICT nezahrnuje jen počítač a internet, ale i mobilní telefony.

Poučné odlehčení při výuce pro žáky znamenalo přečtení komiksů. Firma Microsoft ČR velmi pěkně zpracovala pro děti a žáky ZŠ komiks s názvem Bezpečný internet [6]. Elektronická podoba komiksu je volně dostupná na stránkách firmy Microsoft ČR. Nenásilnou formou seznamuje děti s internetem, bezpečným pohybem na internetu a kontakty na horké linky, kam nahlásit případné ohrožení dětí v této oblasti. Navíc autoři komiksu zvolili jako doprovod oblíbené hrdiny dětí ze společnosti The Walt Disney Company (známé synovce strýčka Skrblíka). Jiné komiksové příběhy, které jsou zaměřeny na různé věkové skupiny, ale i rady a informace nejenom pro děti i rodiče, poskytuje Projekt Bezpečný internet. cz [2].

Následující uplatněnou metodou při výuce byla praktická metoda s výpočetní technikou. Žáci měli zadané pojmy týkající se této problematiky (kyberšikana, kybergrooming, kyberstalking a stalking, hoax) a měli najít s využitím internetu jejich význam. Jako pomocník jim sloužily webové stránky Projekt E-Bezpečí [3]. Tento projekt je určen nejen pro pedagogy a žáky, ale i pro rodiče. Žák se zde také seznámí s právy a povinnostmi využívání mobilních telefonů, zveřejňováním nahrávek na internetu, s důvěryhodností SMS zpráv, s nahráváním učitelů, spolužáků a s klasifikací těchto jevů.

Závěrečnou problémovou úlohou při výuce této problematiky bylo zjistit, jak nahlásí žák jakýkoliv závadný

obsah internetu či svůj problém týkající se této problematiky. Žáci využili stránek Nadace Naše dítě, která ve spolupráci s veřejností a Policií ČR, provozuje projekt Internet Hotline. Na stránkách Internet Hotline mohou děti pomocí formuláře hlásit zjištění nelegálního obsahu na internetu, dětskou pornografii, pedofilní zájmy, podvod nebo útok na osobní údaje dítěte. Podklady se předávají k šetření Policii ČR [5].

V závěru výuky tohoto učiva byl žáky vypracován Dotazník 2. Na základě jejich odpovědí opět proběhla diskuse na toto téma.

Dotazník 2

Dotazník 2 k bezpečné práci s internetem žáci vyplnili po ukončení výuky vzdělávacího obsahu Vyhledávání informací a komunikace – vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie. Zúčastnili se stejní žáci. Otázky z dotazníku vycházely z předchozích zkušeností s výukou tohoto učiva ve stejném ročníku. Žáci odpovídali na níže uvedené otázky, odpovědi byly voleny ve formě ano/ne. Po vypracování dotazníku následovala diskuse s žáky o jejich odpovědích.

Dotazník 2 – otázky

Otázka 1. Dozvěděl(a) ses při výuce něco nového o bezpečném využívání internetu a mobilních telefonů?

Otázka 2. Myslíš si, že při práci s internetem nebo mobilním telefonem ti hrozí nějaké riziko?

Otázka 3. Poskytl(a) bys při komunikaci s internetem nebo mobilním telefonem spolužákovi kontakt, nebo s ním sjednal(a) schůzku?

Otázka 4. Nahlásil(a) bys závadný obsah, kdyby ses s ním setkal na internetu?

Otázka 5. Víš kam se obrátit, kdyby ti hrozilo nějaké nebezpečí prostřednictvím internetu nebo mobilního telefonu?

Souhrnné výsledky Dotazníku 2 vyjádřené v procentech jsou uvedeny v tab. 2. v závěru článku.

Dotazník 2 – vyhodnocení

Otázka 1. 100 % žáků se při výuce dozvědělo něco nového o bezpečném používání internetu nebo mobilních telefonů (žáci se shodli, že výuka byla velice zajímavá a že si vůbec neuvědomovali práva a povinnosti při využívání nových technologií).

Otázka 2. 93 % žáků si uvědomuje riziko práce s internetem či mobilním telefonem (ostatní žáci si myslí, že se případným hrozbám dokážou ubránit).

Otázka 3. 5 % žáků by poskytlo spolužákovi kontakt (myslí si, že by ho určitě poznali).

Otázka 4. 70 % žáků by nahlásilo závadný obsah na internetu (ostatní si myslí, že by měli s hlášením problémy, „chodila by je vyslyšet Policie“).

Otázka 5. 100 % žáků ví kam se obrátit v případě nebezpečí.

Dotazník 2 – analýza

Ve výsledcích dotazníku je patrný výrazný posun v uvědomění si nebezpečí, které skrývají moderní technologie. Velmi pozitivní je skutečnost, že všichni žáci vědí, kam se obrátit v případě jakéhokoliv nebezpečí s mobilními technologiemi, ale hlavně že dokážou toto nebezpečí identifikovat.

Analýza zpětné vazby učitelů

Zpětná vazba byla z řad učitelů. Pedagogové kladně hodnotili stanovení pravidel pro užívání mobilní komunikace ve škole. Přestože tato pravidla jsou stanovena ve školním řádu [12] (žáci jsou s nimi na začátku každého školního roku seznamováni) je třeba žákům v tomto věku pravidla opakovaně vštěpovat a zaměřit se na jejich dodržování.

Analýza zpětné vazby rodičů

Zpětná vazba byla i z řad rodičů. Matka jednoho žáka kontaktovala z vlastní iniciativy pedagoga na konzultačních dnech. Pozitivně hodnotila přínos probraného učiva zejména ve vztahu k mobilní komunikaci svého syna. Chlapec opakovaně dostával na svůj mobil textové zprávy s žádostí o schůzku. Těmto zprávám nijak nevěnoval pozornost. Až po seznámení s možnými riziky z výuky uvedeného učiva to řekl doma. Rodiče na číslo neúspěšně telefonovali, poté synovi zakoupili novou kartu s jiným telefonním číslem. Druhý kontakt z řad rodičů byl náhodný na veřejném prostranství. Matka pedagogovi a současně třídnímu učiteli své dcery popsala konkrétní posun ve vztahu k použití domácího internetu. Matka se opakovaně přesvědčila, že dcera odmítla poslat svoji fotografii a kontakt anonymnímu uživateli na sociální síť. Velmi kladně hodnotila uvědomění si rizik komunikace s prostředky ICT u své dcery a ocenila výuku učiva v předmětu informatika.

Závěr

Výsledky potvrdily, že jen poučený žák dokáže identifikovat hrozbu nebezpečí při práci s internetem a mobilním telefonem a vyrovnat se s ní. Při výuce žáky nejvíce vyděsilo zhlédnutí filmu s touto problematikou a příběhy zneužitých dětí. Jako pozitivní také

hodnotíme skutečnost, že žáci byli poučeni o rizicích práce s mobilními telefony, svými právy, ale i povinnostmi. Při hodinách byli žáci velmi pracovití,

daná problematika je zajímavá. Výuka tohoto učiva je vhodná pro využití problémových a projektových metod výuky.

	6. A		6. B		6. C		Průměr	
	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne
Otázka 1.	57 %	43 %	47 %	53 %	50 %	50 %	51 %	49 %
Otázka 2.	36 %	64 %	27 %	73 %	21 %	79 %	28 %	72 %
Otázka 3.	14 %	86 %	13 %	87 %	7 %	93 %	12 %	88 %
Otázka 4.	79 %	21 %	87 %	13 %	93 %	7 %	86 %	14 %
Otázka 5.	29 %	71 %	20 %	80 %	29 %	71 %	26 %	74 %

Tab. 1. Vyhodnocení Dotazníku 1

	6. A		6. B		6. C		Průměr	
	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne
Otázka 1.	100 %	0 %	100 %	0 %	100 %	0 %	100 %	0 %
Otázka 2.	93 %	7 %	87 %	13 %	100 %	0 %	93 %	7 %
Otázka 3.	7 %	93 %	7 %	93 %	0 %	100 %	5 %	95 %
Otázka 4.	71 %	29 %	67 %	33 %	71 %	29 %	70 %	30 %
Otázka 5.	100 %	0 %	100 %	0 %	100 %	0 %	100 %	0 %

Tab. 2. Vyhodnocení Dotazníku 2

Literatura

- [1] 31. ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PLZNI [ONLINE]. 2007 [citace 7. 5. 2011]. *Minimální preventivní program*. Dostupné z WWW: <<http://www.zs31.plzen-edu.cz/nase-skola-1/minimalni-preventivni-program/minimalni-preventivni-program-pro-skolni-rok-2011-2012.aspx>>.
- [2] BEZPEČNÝ INTERNET. 2007. Komiksové příběhy. *Bezpečný internet.cz*. [Online] Česká spořitelna, Microsoft, Seznam.cz, 2007. [Citace: 15. 5 2011.] <http://www.bezpecnyinternet.cz/deti/komiksove-pribehy/default.aspx>.
- [3] E-BEZPEČÍ. 2010. Slovníček pojmů. *Portál E-Bezpečí*. [Online] Centrum prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, 2010. [Citace: 4. 5. 2011.] <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/rodice-ucitele-zaci/143-167>.
- [4] FIŠER, V., KURZOVÁ, M. & REITMAYEROVÁ, J. 2007. ŠVP 31. základní školy – Škola pro 21. století. *31. základní škola*. [Online] 31. základní škola, 1. 9 2007. [Citace: 15. 2 2011.] <http://www.zs31.plzen-edu.cz/svp/svp-31-zakladni-skoly-skola-pro-21-stoleti.aspx>.
- [5] HOTLINE. 2007. Formulář. *Internet Hotline Nadace Naše dítě*. [Online] Internet Hotline Nadace Naše dítě, 2007. [Citace: 24. 5 2011.] <http://oznamte.internethotline.cz/>.
- [6] MICROSOFT. 2008. Portál Bezpečný internet.cz. *Microsoft*. [Online] Microsoft, 2008. [Citace: 5. 4. 2011.] <http://www.microsoft.com/cze/onas/charita/binternet.mspx>.

- [7] NAŠE DÍTĚ. 2007. Bezpečný internet. *Nadace Naše dítě*. [Online] Nadace Naše dítě, 2007. [Citace: 24. 5. 2011.] <http://www.nasedite.cz/webmagazine/kategorie.asp?idk=187>.
- [8] RVP ZV. 2007. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (se změnami provedenými k 1. 9. 2007). *Výzkumný ústav pedagogický*. [Online] 2007. [Citace: 2011. 5. 24.] http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-071.pdf.
- [9] SAFERINTERNET. 2011. Pro děti. *Saferinternet.cz*. [Online] Národní Centrum Bezpečnějšího Internetu, 2011. [Citace: 15. 3. 2011.] <http://www.saferinternet.cz>.
- [10] SEZNAM. 2009. Seznam se bezpečně! *Seznam se bezpečně!* [Online] Seznam.cz, 2009. [Citace: 5. 4. 2011.] <http://www.seznamsebezpecne.cz/>.
- [11] SOUKUP, P. 2008. *Češi, Internet, bezpečnost*. EurOpen.CZ, Plzeň. 7–21.
- [12] ŠKOLNÍ ŘÁD [ONLINE]. 2007 [citace 7. 10. 2011]. *Školní řád*. <http://www.zs31.plzen-edu.cz/skolni-rad-1/skolni-rad-platny-od-1-9-2011.aspx>.

Summary

How to safely work with the Internet or mobile phone is currently very topical. Dangers associated with electronic communications are subject to a high percentage of children. The article documents teaching of this issue at the elementary school in Computer Science. Teaching was carried out between sixth class pupils of elementary school in Pilsen, with a capacity of 700 pupils. The inquiry was to determine the level of concern of the dangers associated with electronic communication with pupils from the school. The investigation took place before the teaching curriculum in the subject of Informatics and after teaching the same curriculum in the same subject.

At the theoretical level, the work deals with the inclusion of the topic into the framework curriculum for basic education, defining the key competencies and cross-cutting themes for the curriculum. The curriculum incorporates the school curriculum in schools where instruction was implemented.

The theoretical part of the research results „Czech and Czechs in Cyberspace“, The 2008 Charles University in Prague Faculty of Social Sciences. Research was conducted in the framework of the World Internet Project (2005-2008) at the same age group of students on a similar topic. Practical level, gives an insight into pupils' own perception of the issue before the end of teaching

and learning. This data were obtained from the qualitative studies. Survey was conducted using questionnaires. In the questionnaires answered by pupils at the short and simple questions. The questions were in advance of the students explained. Students here have expressed their view in Internet communications, information and their views on using the Internet safely. Based on their responses to pupils was conducted unstandardized individual and group interview. After evaluation of the first questionnaire began teaching. Article demonstrates the course of teaching and learning methods used. Also deals with the electronic resources that were available to students. These funds provide assistance to students in problem solving tasks. These electronic resources are supported by government or European institutions. The establishment and operation of the commercial parties involved. For students in an interesting way, interactive and attractive for students using computer technology provide these electronic resources sufficient information but also entertainment on the topic of relief. All these sources can serve as potential teachers tips for teaching in the educational field of ICT. After teaching students developed a second questionnaire, which related to the curriculum and the newly acquired knowledge and skills of students. Questions in advance of the students were again explained. Based on their responses to pupils was conducted unstandardized individual and group interview. The results confirmed that only the enlightened student can identify the threat of working with the Internet and mobile phone and deal with it. During teaching students the most scared watching the film with these issues and stories of abused children. Also evaluated as positive the fact that pupils were taught about the risks of working with mobile phones, their rights but also duties. The lessons the pupils were very industrious and are interested in these issues. Feedback was already among parents and teachers. Parents evaluated the positive contributions to students in terms of using computers at home, teachers are evaluated positively the establishment of rules for the use of mobile communication in the school. Very positive is the fact that everyone knows where to go in case of any danger with mobile technologies, but also that this risk can be identified. Teaching this curriculum is appropriate for the use of problem and project-based methods of teaching.